

ærede Medlem sagde, at han ikke i den Forstand var Tilhænger af de gejstlige Retters Ophævelse, at han ikke kunde tænke sig tilkaldt et gejstligt Element ved de almindelige Domstole. Men det er noget ganske andet end særlige gejstlige Domstole, og navnlig er det noget ganske andet end gejstlige Domstole under en Kirkeforfatning. Det var det, vi i Retsreformudvalget gjorde, da vi ophævede Sø- og Handelsretten og gav Højesteret Bemyndigelse til at tilkalde sø- og handelskyndige Dommere, og det kan være ganske rigtigt, at de almindelige, borgerlige Domstole kunne tilkalde sagkyndige Bisidderer; men det er noget ganske andet. Her forekommer det mig, at det ærede Medlem afgjort har Uret.

Det ærede Medlem gjorde sig skyldig, syntes jeg, i den samme Fejl, naar han sagde, at denne Kirkekommission skal nedsættes, naar Loven om Menighedsraad er traadt i Kraft. Men Ministeren har sagt, at han ikke blot tænkte paa Menighedsraadene, men at han stadig er interesseret i de andre kirkelige Frihedsloves Gennemførelse. Det staar der blot ingen Ting om. Jeg synes, at det efterhaanden er mærkelige Forhold, vi ere ved at komme ind i. I Loven om Nedsættelsen af en Forsikringskommission staar der ét, men Ministeren siger, at der skal staa noget andet, og saa lade vi os berolige med Ministerens Forsikring om, at der skal staa noget andet. Her staar der, at naar Loven om Menighedsraadene er traadt i Kraft, ere vi villige til at nedsætte en saadan Kommission. Det staar der i Lovens Ord, men saa siger Ministeren: Jeg har ikke tabt Interessen for de andre kirkelige Love. Men hvad Garanti have vi for, at de blive gennemførte samtidig med Loven om Menighedsraadene? Det, som her vedtages ved 3die Behandling, er jo et Tilbud til Landstinget, og Landstinget behøver jo ikke at tage Hensyn til Udtalelser, som ere faldne her i Tinget, det har kun een Ting at tage Hensyn til: Lovforslaget og dets Tekst. Jeg ser ikke, hvorledes man vil kunne modsætte sig, hvis Landstinget siger: Nuvel, vi gaa ind paa Menighedsraadene — der er jo Mulighed derfor, jeg antager ganske vist, at de kirkelige Valgretsbestemmelser da ville blive forandrede, saa at det er muligt, at Sagen kan strande derpaa. Men lad os sige, at Landstinget vedtager Menighedsraadene, som de ere foreslaaede, saa faa vi jo slet ikke Sagen tilbage. I det Øjeblik Landstinget vedtager Menighedsraadene

og dette Lovforslag, faa vi ikke Sagen mere. Hvis Kirkekommissionslovforslaget bliver vedtagen uforandret oppe i Landstinget, faa vi det ikke mere at se. Saa kunne vi ganske vist sammenkoble Lovforslaget om Menighedsraad med de andre kirkelige Lovforslag, hvis vi ville, og derved forhindre Kirkekommissionen, men det forudsætter en Forandring, og det er et Spørgsmaal, om Landstinget ikke vilde have Ret til at opfatte det som en Løben fra et tidligere Standpunkt, naar vi en Gang have vedtaget Lovforslaget, som det foreligger.

Det ærede Medlem for Storeheddinge talte om Forudsætningerne for den bekendte Afstemning i den grundlovgivende Rigsforsamling, hvorved man strøg det foreslaaede Tillæg til § 75 om en forberedende Synode eller Kirkedag. Han sagde, at derved fraskrev Rigsdag og Regering sig ikke Retten til at have en saadan Kommission. Det er naturligvis rigtigt nok, men man afviste Gejstlighedens Krav derom. Hvilke Motiverne kunne have været for de enkelte, kan der altid være delte Meninger om, men ogsaa her er det Grundlovens Ord, det kommer an paa, og saa den Afstemning, hvorved denne Tilføjelse blev forkastet. Jeg er ikke i Tvivl om, at de fleste af Ophavsmændene til denne Forkastelse netop vare bange for denne repræsentative Kirkeforsamling. Det ærede Medlem talte om de senere Kommissioner og hvad der foregik den Gang, men det var jo noget ganske andet, det var ikke repræsentative Kirkeforsamlinger, det var blandede parlamentariske Regeringskommissioner, og de ere i Virkeligheden langt uskyldigere, fordi de ikke paa den Maade blive et farligt Præcedens, ikke paa den Maade binde Rigsdag og Regering. Derfor var det, som Landstinget havde foreslaaet: en ministeriel Kommission, en Regeringskommission, efter min Mening langt ufarligere, for hvad betød en saadan Regeringskommission, nedsat af Ministeren? Den betød ikke stort ud over dette, at den vilde forsinke Gennemførelsen af de kirkelige Lovforslag nogle Aar, den indeholdt intet særlig farligt. Men her vil man, som man siger, „høre Kirkens Røst“, spørge selve Kirken gennem en repræsentativ Forsamling. Naar man gør det, naar man fra Rigsdagens Side anerkender, at dette er Kirkens Røst — og det er dog Mening, naar vi vedtage denne Kommission, at derved faa vi Kirkens Røst at høre — ja, saa vil det blive